

Riny in Boeken

Beste mensen,

In de boekhandelswereld is vaak veel discussie over het internet. Is dat voor de reguliere boekhandel zoals de onze, nou een bedreiging of zitten er ook nieuwe mogelijkheden in?

In workshops wordt gediscussieerd of de boekhandel het hoofd kan bieden aan Bol.com. en aanverwante reuzen. Ik ben daar zelf helemaal niet bang voor.

Ik denk nl. dat er toch veel verschil is tussen een titel via internet (met verzendkosten) bestellen of een boek uitzoeken in een winkel. In de winkel laat je je vaak inspireren door alles wat je ziet en op grond van, zal ik het emotie noemen, wordt dan de keus gemaakt. Als je twijfelt of echt geen idee hebt, kan de boekhandelaar je ook nog eens informeren en je enthousiast maken , of juist niet, voor een bepaald boek. Kortom, informatie, persoonlijk contact al dan niet met een kopje koffie vindt u in al die grote en kleine boekhandels in het land.

Internet heeft ook vaak verrassende dingen. Vorig jaar kregen wij een mail van een Spaanse meneer uit Barcelona die Nederlands studeerde en graag Nederlandstalige romans wilde lezen. Hij vroeg ons advies en wij mailden wat over en weer. Daarna vroeg hij of wij de boeken naar Spanje wilden sturen, wat wij gedaan hebben. Ons advies bleek in goede aarde gevallen te zijn want hij was zeer tevreden en nu mailde hij dat hij deze zomer op doorreis naar Duitsland via Bemmelen wilde reizen om zich nog eens persoonlijk te laten informeren en een kijkje bij ons te nemen.

Verder in dit nummer:

- Noud Bles: Van boeken bezeten
China: Superlatieven, ook in de literatuur
- Expositie Gerrie Hoogveld
- Aanbevolen boeken
- Willem Bosma: Boekenbeurs
- Sanne Rutgers: Voor U gelezen
- Paul Troost: Voor de muziek uit
- Colofon

Inmiddels staat de datum ook vast.

Kijk, dat zijn nou de leuke ontmoetingen op het net.

Bij sommige mensen leeft het idee dat in de boekenwereld saaie mensen rondlopen. Uiteraard zullen er best een paar tussenzitten maar aan creatieve ideeën van anderen is geen gebrek.

Ik noem maar wat ik deze week in ons vakblad las:

“Auteur verkoopt personage uit zijn nieuwe roman.”

Kort gezegd: deze schrijver biedt aan de hoogstbiedende een rol onder eigen naam in een nieuw te schrijven roman. Wat voor soort personage deze koper wordt en of het een uitgebreide rol in het boek is of een summiere, wordt van tevoren niet bekend gemaakt.

Het werkt wel. Na 2 dagen is er al 700 euro geboden. Nu nog afwachten tot hoe hoog men wil gaan om in een boek genoemd te worden...

Als U behoefte heeft aan een voorlezer voor het slapen gaan:

Een schrijver komt U voor 55 euro per half uur voorlezen op de rand van het bed!

Tja, dan zijn luisterboeken toch nog wat voordeliger! N.a.v. de week van het luisterboek heb ik de molen wat aangevuld. Ideetje voor onderweg in de auto of op het strand? Of misschien in bed?

Als U de ogen dicht doet kunt U die schrijver op de rand van het bed er wel bij denken!

Groetjes,
Riny Polman

China: superlatieven, ook in de literatuur

Sportliefhebbers, die hebben het gemakkelijk: in de winter elk weekend schaatswedstrijden op de buis, in de zomer tennis, wielrennen en atletiek en elk seizoen voetbalcompetities, voetbalkampioenschappen en voetbalanalyses. Een dikke plattebuis-TV en een luie stoel maken van een doorsneemans een sportgenieter van de bovenste plank. Over planken gesproken, hoe komen wij, doorsneelezers, aan onze trekken? Stel, ik ben geïnteresseerd in het land waar de komende maand de Olympische Spelen plaatsvinden en ik wil meer weten dan de nieuwsfeiten van de afgelopen maanden? Wat kan ik lezen uit en over hun literatuur? Als ik beseft dat het om de oudste, nu nog bestaande literatuur op aarde gaat en om het grootste aantal lezers (1.321.851.888 inwoners in 2007 volgens Wikipedia) word ik nieuwsgierig. Hun oudste publicatie is het boek van de Oden (Shijing) waarin de Chinese poëzie van 1000 - 600 voor Christus is verzameld. In W.L. Idema's *Chinese Letterkunde, een inleiding* vinden we de lange geschiedenis en dankzij de inspanningen van de Leidse sinologen kunnen we veel gedichten in goede vertalingen lezen. Dichters uit het verleden als Bai Juyi, Li Po en Li Bai, maar ook moderne dichters als Bei Dao, Yu Jian of Duoduo. In de lijst hieronder tal van leesmogelijkheden.

Chinees proza in vertaling, dat lijkt een ander verhaal. Vraag je modale collega-lezer de naam te noemen van één auteur van romans uit China en je loopt grote kans op een mond vol tanden. Chinees proza begint met wijsheden (Confucius, Tao, Boeddha) en verhalen over geesten, wonderlijke veranderingen en de wereld van de goden. De mooiste klassieke Chinese roman is de in 1791 verschenen *De droom in de roode kamer* van Cao Xueqin, een omvangrijke, gedetailleerd beschreven ontwikkelings-geschiedenis van een adellijke jongen, Pau Ju, geboren met een edelsteen in zijn mond. Eén keer is dit boek in het Nederlands 'vertaald' vanuit een Duitse uitgave. Helaas is dit prachtig uitgevoerde boek uit 1946 pas na veel zoeken op het internet verkrijgbaar.

Chinees romans en verhalenbundels zijn er echter volop. In de laatste decennia van de vorige eeuw begonnen Nederlandse uitgeverij brood te zien in vertalingen. Uit de grote, niet-complete lijst een paar parels:

- Lu Xun (1881 - 1936) is de meester van het door hem ontdekte moderne Chinese korte verhaal. Lees zijn *Dagboek van een gek* in de bundel *Te wapen* (en huiver).
- Nobelprijswinnaar Gao Xingjian. Van hem werden direct na de opzienbarende toekenning in 2000 de grote roman *Berg van de Ziel* en de verhalenbundel *Kramp* vertaald en daarna werd het oorverdovend stil rond deze auteur. Zijn verhalen zijn onderkoeld, modern en toch leesbaar en zijn roman is een leeservaring die, mits men de inspanning getroost die het boek vraagt, lang bijblijft.
- Nieuwe en jonge Chinese auteurs krijgen bij ons kansen. Zet de tanden eens in: Dai Sijie *Balzac en het Chinese naaistertje* *), in een van de novellen van Han Shaogong (*Pa pa pa, Vrouw vrouw vrouw* of *Schoenenobsessie*) of in de bekende Amy Tan's:

De vreugde- en gelukclub en *De vrouw van de Keukengod. Het rode korenveld* kennen we als film evenals *De rode lantaarn (Raise the red lantern)*, maar de gelijknamige boeken van resp. Mo Yan en Su Tong zijn vanzelfsprekend voor lezers beter te verteren.

- Vier gloednieuwe titels (die in werkelijkheid meer gloed zijn dan nieuw) levert de Volkskrant in samenwerking met Uitgeverij De Geus in de zomervoordeelaktie: Yu Hua *Leven!*, de hierboven al genoemde Su Tong *Mijn leven als keizer*, Ha Jin *Wachten* en Jongens van glas van de mij onbekende Pai Hsien-Jung. Gewoon proberen, denk ik, zoals alles in het leven eens geprobeerd moet worden.

Net uitgekomen is de handige en overzichtelijke inleiding op de hedendaagse Chinese literatuur van Mark Leenhouts: *Chinese literatuur van nu, aards maar bevlogen*, Uitgeverij De Geus, € 24,90.

Noud Bles

*) een van de zes romans in het komend seizoen van de leeskring van de bibliotheek in Gendt.

W.L. Idema en Lloyd Haft: *Chinese Letterkunde, een inleiding*, Amsterdam University Press, 1996, € 35,-

W.L. Idema: *Spiegel van de klassieke Chinese poëzie*, Meulenhoff, 1991 (met moeite verkrijgbaar)

Daan Bronkhorst: *Drieduizend jaar Chinese poëzie*, De Prom, 1994 (alleen in het antiquariaat)

Het trage vuur, tijdschrift voor Chinese literatuur, met o.a. No 28: Han Shaogong *Schoenenobsessie*, €12,-

Bai Juyi: *Gans, papagaai en kraanvogel, gedichten uit het oude China*, Meulenhoff, 1986 (antiquariaat)

Cao Xueqin: *De droom in de roode kamer*, J. Philip Kruseman's Uitgeversmaatschappij, 1946 (zeldzaam)

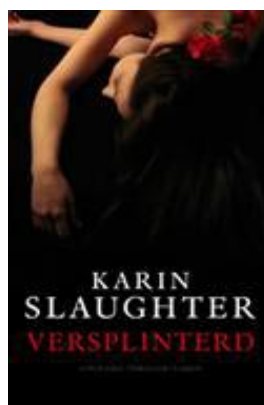
De andere hierboven genoemde titels zijn regulier verkrijgbaar.

Tips voor China-liefhebbers:

- Dubbeltentoonstelling Assen-Groningen (Terracottaleger in Assen, bronzen vaten en moderne kunst in Groningen) tot 31 augustus, resp. 28 september 2008.

- De bibliotheken in Bemmelen, Gendt en Huissen exposeren deze zomer boeken van Chinese auteurs en voorwerpen uit China in combinatie met reisinformatie en Chinese muziek.

Aanbevolen boeken

Vierdaagse thriller

Boekenmarkt

Steeds vaker maakt de zondagse dienst plaats voor ongecompliceerd woongenot, maar het beste kun je er nog boekenmarkten in houden. De kerk van nu is de kerk van vroeger niet meer. Ook de Stevenskerk in Nijmegen liet zich kortgeleden van een andere kant zien. Dat dit huis van God nog wel z'n deuren opent voor het gelovige publiek, maakt het alleen maar mooier. Een boekenmarkt op heilige grond - ik had er nog nooit van gehoord.

Je verwacht het ook niet. Liedboeken en bijbels, logisch, maar een verzameling sprookjes, korte verhalen van Roald Dahl, een naslagwerk over spannende spelletjes en andere ongebruikelijke boeken, zoals dat van Martin van Amerongen over het recht op een hedonistisch bestaan? Een beetje vreemd was het wel. De eeuwige, indringende blik van heiligen stelt je niet op je gemak. En de vloer draagt denk ik veel liever iets anders dan de duizenden pagina's met woorden en afbeeldingen die niet thuishoren in een gebouw met zo'n beladen achtergrond.

Bij binnenkomst herinnerde ik mij enkele voorvallen uit mijn jeugd. Ik zag mijn oma de klokken luiden. Soms liet ze ons het radarwerk in beweging helpen, waarbij we vergaten de touwen op tijd los te laten en onze kleine lichaampjes een meter mee de lucht in werden getrokken. Leuker was het verzamelen van de liturgieën na afloop van een dienst en deze van het balkon naar beneden laten dwarrelen.

Ik zie er nu de kinderlijke ondeugd in terug, hoewel mijn oma er destijds niet om kon lachen. Misschien kon God dat wel en heeft hij ons terstond vergeven. Daar dacht ik aan, half luisterend naar het geprevel van het orgel op de achtergrond, in een poging van de organist om het hele gebeuren te rechtvaardigen door er een religieuze draai aan te geven. Met gepaste stilte schreed de boekenliefhebber langs de tientallen kraampjes. Ik bedwong de drang om vanaf de kansel een gedicht voor te

Expositie

van schilderijen van Gerrie Hoogveld uit Herveld bij ons in de Boekhandel. zie ook www.gerriehoogveld.com

dragen. Die kinderlijke ondeugd zit blijkbaar nog steeds in mij. Had ik het maar gedaan.

De muziek galmde langs de pilaren, gleed onder de banken door en verdween uiteindelijk in het absorberende papier. We namen enkele boeken mee naar voren, waar ik contant betaalde. Even eerder hoorde ik het ratelen van het pinapparaat en dat is het laatste wat ik die avond had willen horen. Zoiets hoort niet in een kerk.

Willem Bosma

Voor U Gelezen

Kind 44 van Tom Rob Smith

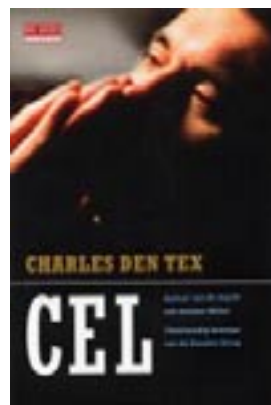
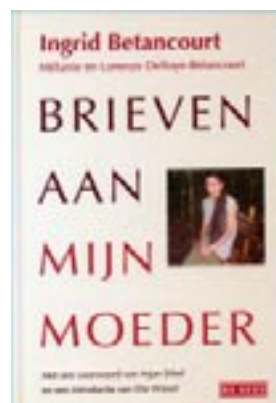
Leo Demidov is een toegewijde officier van de staatsveiligheidsdienst. Hij staat volledig achter het communistische bewind dat Stalin voert in Rusland. Maar als hij op het spoor komt van een seriemoordenaar die kinderen vermoordt, rijzen zijn twijfels over het communistische bewind. Maar twijfels hebben is gevaarlijk, heel gevaarlijk. Je kunt zomaar opgepakt worden, en dan loopt het nooit goed met je af.

Kind 44 is een spannend boek, indrukwekkend, en interessant. Je komt veel te weten over hoe het was om in die tijd, en met zo'n bewind in Rusland te leven, hoe angstig het geweest moet zijn.

Sanne Rutgers

Aanbevolen boeken

Voor de muziek uit

De man die op zondag 22 juni op een Gazelle langzaam door de dorpsstraat achter de fanfare aan fietste, was ik. De man die zich daar erg opgelaten bij voelde, was ik ook. Ik zag mezelf als zo'n geestelijk uitgeblust type dat op een dromerige zondagmiddag achter de muziek aan gaat, omdat er in het ingeslapen dorp niets anders te doen is. Het gezelschap van blazers, trommelaars en vaandel dragers marcheerde tergend langzaam, breed uitgewaaierd over de straat. Er was voor mij geen doorkomen aan. De in het wit en rood geüniformeerde muzikanten vormden een fel contrast met het griauw van de zonder enige fantasie ingerichte winkelstraat, met het grijze straatmeubilair van fietsenrekken en afvalbakken, en de standaarduithangborden van de landelijke winkelketens. De bejaarde man die naast me, dik ingepakt, in zijn scootmobiel met het harmonieorkest meereed in het gezapige tempo dat zo'n elektrische driewieler eigen is, vergrootte mijn gevoel van onbehagen alleen maar. Had ik die middag mijn toekomst gezien?

Tot overmaat van ramp hief de tambour-maître plotseling zijn stok ten teken dat het gezelschap pas op de plaats moest maken. Ze gingen kennelijk iets leuks doen, want de kapelmeester lachte uitbundig en wees met zijn stok naar een huis waaruit de bewoners, ook al lachend, zich uit de ramen bogen om vooral maar niets van het schouwspel te missen. Waarschijnlijk een aubade voor een eerste communie, voor een honderdjarige of voor de nieuwbakken schutterskoning en zijn familie.

Voordat de muzikanten 'op de plaats rust' te horen kregen, voerden ze nog een koddig tafereeltje op door stilstaand hun benen te blijven bewegen alsof ze gewoon doorliepen. Dat 'lopen' hield niet op, toen ze netjes hun tambour-maître nadeden door langzaam een kwartslag naar rechts te draaien, zodat ze oog in oog kwamen te staan met degenen die ze gingen toespelen. Dat heb ik niet meer meegemaakt, want een smal steegje bood me een vluchtweg en opgelucht fietste ik snel weg uit de benauwende omgeving die het leven in een dorp kan zijn.

Als dorpsbewoner blijft het vechten om de verte niet uit het oog te verliezen. Neem nou die lui van boekhandel Polman. Die weten als geen ander dat bijna alle zegen van buiten komt. Hun winkel ligt er vol mee. De boeken worden uit Culemborg door het Centraal Boekhuis aangevoerd, de auteurs die ze verkopen, komen maar zelden uit de regio, de bezoekers van de winkel die uit hun mond naar vis stinken, hebben een haring uit een verre zee verorberd en de Senseo-koffie die in de boekhandel wordt geserveerd, komt uit een apparaat dat door een Rotterdammer is ontworpen. Bijna niets komt nog uit Bemmelse zelf, zelfs de columnist van Polmans nieuwsbrief komen van elders en trouwe gast Jaap is uit de States geïmporteerd om de couleur locale wat op te frissen.

Hun nieuwste literaire product is ook al van vreemde

makelij. Sinds kort is in de boekhandel een aantal pakketten met een roman en een dvd met de verfilming van dat boek te koop. [Il Gattopardo](#) van de auteur met de on-Bemmelse naam Giuseppe Tomasi di Lampedusa met de dvd van Luchino Visconti is de eerste in een reeks van negen die NRC Handelsblad uitbrengt. *Die Blechtrommel* is de tweede.

In *Die Blechtrommel* houdt Oskarchen, die maar niet ouder dan drie jaar wil worden, niet op het kleinburgerlijke Danzig van vóór en tijdens het nationaalsocialisme wakker te trommelen. Zo spaart de boekhandel kosten noch moeite om de Betuwe bij de beschaving te houden. Zou er dan toch muziek in het plattelandsleven zitten?

Paul Troost

Giuseppe Tomasi di Lampedusa [Il Gattopardo](#), film: Luchino Visconti

Günter Grass *Die Blechtrommel*, film: [Volker Schlöndorff](#)

Georg Büchner *Woyzeck*, film: Werner Herzog

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Boekhandel Polman te Bommel. Ingezonden artikelen verwoorden de mening van de schrijver.

De nieuwsbrief geeft nieuws en activiteiten over de wereld van 'het geschreven woord' in het algemeen en over onze boekhandel in het bijzonder.

Daarnaast willen we een podium zijn voor mensen die van boeken en literatuur houden. Dus indien u een stukje wilt schrijven voor de nieuwsbrief, aarzel dan niet!

De nieuwsbrief is gratis af te halen in de winkel.

Vanzelfsprekend wordt onze nieuwsbrief ook op onze website gepubliceerd.

Bijdragen van:

- Noud Bles
- Paul Troost
- Riny Polman
- Sanne Rutgers
- Willem Bosma

Eindredactie:

- Frans Polman

Informatie:

Boekhandel Polman
Dorpsstraat 42
6681 BN Bommel
T: 0481 - 453 145
F: 0481 - 454 419
W: www.boekhandelpolman.nl
E: info@boekhandelpolman.nl